

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

T Á R S A D A L M I H E T I L A P.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetvények: 2 hasábon polttör egyezri hirdetésnél 10 Mt., többhözj. hirdetésnél 14 Mt. — Hivatalos hirdetésnél minden szó 4 Mt. — Hirdetvények és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
Laptulajdonos és kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Fűtés.

Régen volt olyan kemény telünk, mint az idén. A hőmérő majd mindig tíz fok körül jár a fagyponthoz. Erősen kell fűteni a rohamosan apad a tüzelő. Még módos emberek is sokalják az elfogyasztott fát. Hát a szegények, akik keservesen szerzik meg ügyszólván hétről hétre a tüzelőt. Ezeknek bizony nagy istencsapása a zord tél s ezt még fokozza az, hogy a kereset is csökken, mert megapad a munka.

Ilyen körülmények között igen nagy és fontos szerepet játszik a tüzelő. Jelentősége szinte a mindennapi kenyérral egy fokra emelkedik. Élénk figyelmet érdéklő kérdés tehát, milyen áron jutnak a családok a tüzfához. Bizony drága áron. Idegen ember talán el se hiszné, hogy pl. a múlt évben 28 korona volt egy öl elsőosztályu tüzifa a raktáron, s ez a szállítással és favágással együtt majd 34—35 koronába került. Hogyan? Sümeg egész környéke nagy és pompás erdőkkel borított, szinte hihetetlen, hogy budapesti árakat kellett volna fizetni a fáért. Pedig úgy volt. Most szállott ugyan a fa ára, de még mindig elég magas arra, hogy megapassza a módosabb emberek bugyellárisát is.

Mivel fontos közszükséglet a fa s mivel a családok életében oly nagy szerepet játszik, föl kell rá hívni a közönség figyelmét s módot kell keresni arra nézve, miként lehetne nemcsak a fa folytonos drágulásának útját szegni,

hanem még alacsonyabb árak elérését kieszközölni. Bizony más mód nem kínálkozik, mint ami a kereskedelmi életben egyedül érvényesül: megfelelő versenyt kell támasztani. Tekintve azonban, hogy a mostani tüzifa-alkotás iránt mindig élénk kereslet nyilvánul, a meglevő források között az eddiginél nagyobb versenyre nem számíthatunk.

Van azonban a fának hatalmas versenytársa: a kőszén. Ma városunkban és környékén a kőszén számottevő szerepet éppen nem játszik a családi tüzhelyen. Nagyon kevesen vannak még, akik a kőszénrel való fűtést bevezették, úgy hogy a magán kőszénfogyasztás mennyisége a fa árának semmiféle konkurenciát nem csinál. Önként kínálkozik tehát a mód, hogy a tüzelő anyag kérdésében is üdvös verseny keletkezzék. Rá kell térni a kőszénrel való fűtésre, úgy hogy ez ne csupán szórványos jelenség, hanem általános és állandó szokásképpen verjen gyökeret Sümege és vidékén is. Ma már a vasut megadja ennek a lehetőségét.

Ha azután a közönség rákapna, hogy a kőszénrel nagyobb mértékben fogyassza, majd ez megerősebben városunkban a nagyobb méretű kőszénárutitást is. Egyik másik kereskedőnk, sőt a létező iparvállalatok egyike-másika is üzlete körébe vonná a kőszénnek erősebb forgalomba való hozatálát s a nagyobb üzlet és a származó verseny következtében alább szállana a kőszén ára is. Mind e mellett mégis jövődolmozóbb kereskedelmi forrássá fejlődne a kőszén eladása, mivel

érvényesülhetne az a fontos kereskedelmi elv: nagy forgalom, olcsó árak.

Megvalljuk, minde szempontok ez évad folyamán már alig juthatnak érvényre. Am szükségesnek tartottuk, hogy ezeket elmondjuk most, a tél kellő közepén. Elmondottuk pedig abban a reményben, hogy közönségünk a saját jól felfogott érdekében megsziíveleli az itt elmondottakat s a jövő ősszel kellő időben hozzálát, hogy a fával való tüzelésről mindjobban a kőszénfűtésre tér át s ennek megfelelően rendezze be kályháit.

Ennek azután az az üdvös következése lesz, hogy olcsóbb áron juthatunk a tüzfához is.

Egyébként gondunk lesz rá, hogy annak idején erre a fontos kérdésre ismét ráirányítsuk a figyelmet.

Liga a párbaj ellen.

Dicsőretet zengjünk Nagyvárad városának, ahol erőteljes, komoly mozgalom indult meg társadalmi életünk rákfenéje, a párbaj ellen. Azt hisszük, itt találták el a helyes és célravezető módját annak, hogy a párbaj elveszítse a kényeszer jellegét. Mert ne higgye senki, hogy szívesen párbajozik minden párbajozó. A legtöbb érzékű ember tudatában van annak, hogy Isten és ember törvényei ellen vét, midőn a kard, vagy a pisztolycső elé kiáll. És üres frázis az is, hogy a lovagias férfiú a legnagyobb hidegvérrel néz elébe a párbaj következményeinek. Az ember görcsösen ragaszkodik az élethez minden körülmények között, óva óvja testi épségét és nevetségos beszéd az, hogy éppen a párbajozó vesse semmibe testi épségét vagy életét. És ki írhatná le a családos ember nyomott lelki állapotát a párbaj előtt? Azzal régen tisztában van

Szerencse.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

Karvaly Miklós ur, a fűszeres, mikor a rossz hírt megtudta, mint a novellairók mondnák, megsemmisülten roskadt karosszékebe. Csupán a nevé nagy mértékben igazoló orra látszott ki belőle, meg a két apró szem, melyek koronként félénken pislogtak az asztal tulsó oldalán gubbasztó asszony felé. Volt is rá oka, hogy meghuzza magát, amit bizonyára a nyájas olvasó is elismer, amint megtudja Karvalyék kétségbeesésének okát.

A Karvaly házaspár éppen öt esztendeje telepedett meg a városkában s a modern technika minden vivmányai felhasználásával berendezett fűszeresholtot nyitott. Budapestről szakadtak oda, ahol Karvaly húsz esztendeig segédeskedett, a felesége pedig ugyanannyi ideig varrogatta az uri dámfák szoknyáit, míg annyi pénzt zsugorgattak össze, hogy nyugalmas polgáreltet kezdhettek a vidéken.

Az üzletben Karvaly szolgált ki, Irma asszony pedig, mint a háztartás esze, a pénztárt meg a könyveket vezette. Am hiába volt az új cég minden igyekezete. Karvaly hasztalan pazarolta vevőjre a legsikerültebb pukkédliket, felesége a legkedvesebb mosolyát, az üzlet nem ment. A városka közönsége nem tudott megbárátkozni a jövevényekkel s még a szomszédok is szívesebben mentek a tulsó végen levő Kon-

kolyhoz, hogy cukrot, kávé, meg narancsot vásároljanak.

Igy aztán nem csoda, ha Karvalyék öt esztendei keserves küzdelem után arra a szomorú tapasztalatra jutottak, hogy pénzüik fogytán van s az üzlet nem bírja sokáig. Éppen három nappal a fönt érintett kétségbeesési jelenet előtt konstátálták ezt a vigasztalan tény s egyúttal megállapodtak abban is, hogy minden fölösleges holmin tulaqnak. Ezek közé sorolta Karvaly azt a két sorsjegyet is, mely már harmadik hónapja hevert a pénztár fiókjában, míg Irma asszony görcsösen ragaszkodott hozzájuk, mintha tőlük várná a menekülést. Össze is zördültek a dolgok, végre azonban mégis a férfi akarata lett az erősebb s így esett, hogy a két haszontalan papírszeletet, mint Karvaly mondta, Martinek urnak, az utazónak, aki éppen arra járt, némi veszteséggel odaadták.

Ma este hét óra felé pedig Martinek ur, akinek megint e városka felé vitt az útja, azzal a szörnyű hírrel lepte meg őket, hogy a sorjegyek s közülük az egyik, a 16881 számú megütötte a százezer forintos főnyereményt.

Ekkor történt, hogy Karvaly ijedtében a karosszékebe esett. Kis agya amúgy is lassu működését teljesen megbénította a katasztrófa híre s már éjfélre járt az idő, mikor kábultságából magához tért. Lopva pillantott át a feleségére.

— Most már igazán nem marad más hátra, nyugte, haljunk meg együtt, Irma.

Az asszony dühösen pattant föl.

— Ilyen számmal? Soha! Most már csak várd meg, amíg eldobolják, amink megmaradt, aztán eredj vissza a *Hét holdóhoz* segédnek. Az ilyen mulya nem érdemel jobbat.

Ez elkeseredett kijelentés után pedig egyedül hagyta kétségbeesésével az urát s aludni ment.

Azonban még sem az történt, amit Irma asszony jogos felháborodásában kívánt Karvaly-
nak. A derék Martinek ur ugyanis nem csak neki kedveskedett a jó hírrel, hanem azon frissiben elbeszélte minden ismerősének, aki a városka utcáin elébe akadt. Mivel pedig az olyan ember, aki százezer forintot dob ki az ablakon, mindig érdekes, megesezt az a rendkívüli dolog, hogy Karvalyék boltja másnap már korán reggel megtelt vevőkkel. Az egész szomszédság megjelent, hogy egy font kávé, három narancs, vagy egy kis liszt révén közvetlenül a katasztrófa áldozataitól hallja a részleteket. Irma asszony meg szívesen szolgált velük. Siránkozva mondta el, mennyire ragaszkodott a sorsjegyekhez, megálmodta, hogy kibuzzák az egyiket, az ura, az a szerencsétlen, mégis odaadta őket egy vajás kenyérért s most kolduinai lehetnek.

— Bizony tíz esztendőt vénültem az éjszaka, fejezte be a szomorú históriát.

Csakhamar híre futott a szerencsétlenségnek az egész városban. Az emberek azzal köszöntötték egymást.

Téli levél.

Tisztelt szerkesztő-ur,

mindenk, hogy megsértett becsületéért, nem elégtétel a vér. Ott van a törvény, amely mérlegeli, hogy a sértő, igazat mondott-e vagy sem és eszerint ítél, enyhén, vagy szigorúan. Igaz, vannak esetek, mikor a törvény sem képes elégtételt szolgáltatni, de ez nem lehet ok arra, hogy az egész társadalmat lenyagzó párbaj-könyszer a krakélérek inalmára hajtsa a vizet.

Nagyon régi keletű nálunk a párbaj ellenes hangulat, de hogy ez miért nem vezetett eddig eredményre, annak okait helyesen fejtegette a minap egy elismert közjogászunk. Azt mondta, hogy míg megeshetik nálunk, hogy a párbajozó rendőrfogalmazónak a rendőrkapitány segítkezik, s hogy a miniszterek s hirnevesebb, népszerűbb politikusok párbajai rendőri fedezet alatt folytak le, addig szó sem lehet a párbajmánia csökkenéséről.

Egyedül a nagyváradi párbajellenes liga az, amelynek működése sikerrel kecsegtethet. E liga tagjai kötelezik magukat, arra, hogy sem nem párbajoznak, sem nem segítkezik, s ha becsületbeli ügyük akad, azt vagy a liga fóruma vagy a bíróság elé viszik. S valóban egyes egyedül ez a társadalmi út van, a párbajmánia fékezésére.

Ötömpkire szolgál, hogy a nagyváradi liga megalakulását rokonszenvvel fogadta a közvélemény s ebből ítélve remélhetjük, hogy a liga neustokára nem fog egyedül állani Magyarországon, hanem, az ország városaiiban a nagyváradihoz hasonló módon meg fog alakulni. Nincs könnyebb az ilyen liga megalakulásánál, ha a kezdeményezés munkáját tekintélyes s korrektes emberek vállalják. Energiikus, lelkes kezdeményezés kell és tömegesen fog sorakoznia az értelmiségia a liga zászlaja alá.

A párbajellenes irányzat, másik jelentős eredményét is feljegyezhetjük. Ez az egyetemi ifjúság kebelében megindult mozgalom, az iránt, hogy az egyetemen becsületesség létesítések, amelyek az egyetemi polgárok között oly gyakran felmerülő afférek elintézésére körül irányadón szolgál. S hogy éppen itt, a párbaj hazájában, fáradoznak egy olyan intézmény létesítése körül, mely a párbajok számát csökkentse, esetleg a minimumra redukálja, ez máris olyan eredmény, melynek üdvös hatása el nem maradhat.

Bármily sokat várunk is a párbajellenes társadalmi mozgalomból, azt az egyet még sem várjuk, hogy a mániát kiirtsa, hogy a párbajozást megszüntesse. A haj gyökeres, orvoslását csakis a törvényhozástól várhatjuk, ha a párbaj-szerűlést testi sérülésnek fogja minősíteni s közbűnség bürtönrel sújtja. Ez vissza fogja rettenteni a „leglovagiasabb” s a legkrakéleresebb embert is a párbajozástól. De nemcsak a párbajozástól, hanem a más emberbe való okatlan belekötéstől is. A párbaj megszüntével sokkal kevesebb alkalom lesz a becsületügyi afférek is.

S a törvényhozásra ebben az irányban, csakis széleskörű mozgalom hathat. Ha a párbaj ellenes liga be fogja hálózni az egész országot, ha mindenütt, ahol intelligens emberek élnek, fel fog hangzani a jelszó: le a párbajjal, — a törvényhozás kényszerítve lesz arra, hogy megcsinálja a törvényt a párbaj ellen.

— Hallotta, Karvalyék malőrjét? . . . Szegény emberek!

Megsajnálták őket, érdeklődtek a szerencsétlenül járt házaspár iránt s most már a város távolabbi részeiből is jártak hozzájuk az emberek. Karvalyék egyszerre csak azon vették észre magukat, hogy állandóan tele van a holtjuk vérvével. Irma asszony pedig, a háztartás esze, elég hamar átlátta a szerencsétlenség hasznosabb oldalát. Le se vetette többé gyászos arckifejezését s most már magától is ráterelődött a nyelve a bajukra s napjában huszszor is elmondta:

— Bizony tiz esztendő ténültem azóta . . .

A fűszeres bolt ilyenformán lassan megerősödött, virágzott s Irma asszony, aki esténként, mikor egyedül maradtak, már vidámabb arcot is mert mutatni, néha mosolyogva mondta az úrnak:

— Szinte örülök, hogy eladtad azt az átkozott sorsjegyet. Így is fölér egy kis fönyerménnyel.

Igaza volt Karvalyénak. Az állandó vérvéközbűnség megmaradt, noha a város már napirendre tért a szerencsétlenség fölött s a deték házaspár is elfeledte lassan.

Egy este vendég akadt a Karvaly-házban. A férfi egy távoli rokona kereste fel őket. Utazó volt s minthogy több dolga akadt a kis városban, benézett Karvalyékhoz is, akiket már esz-

Ime, beváltom szavamot és irok a tétről Sümege. Téli közepén vagyunk, Pál fordulása után. Hát bizony köszönjük szépen, de éppen elég volt a szokatlan hidegből. Lesüllyedt a higany 12-16°-ra, szegény emberek kétségbeesésére. Mert habár erdők vesznek is bennünket körös-körül s habár kevés városban gyakorolnak oly sok jótékonyt az ifjúval, mégis sok nálunk így télviz idején a szegény, lában szűkölködő ember. Már, november, végével érzettük velünk tél apó az ő zsímber rossz kedvét. Karácsonyra és újévre azonban verőfényes tavaszi napokat, szivárványt hősáttott reánk szeszélye, csak azért, hogy beleizelhünk a tavasz örömeibe és hogy megint mindent elvegyen tőlünk. Január közepén újra beütött a szibériai hideg. Ennek örülnek azonban Halifax hívei, mert tavaly bizony pillentették a fűnyes szerszámot; most annál jobban kivesszik részüket. Párosan, kettesen, az egész sümegei jövő generáció — ifjúságunk — a jégen nyüzsgő, hódolva a testedző sportnak. Kényelmes házikó áll a jégpálya mellett, ahol melegen lehet. Múltó elismarés illeti azokat, akik a jégpályát megteremtették ebben a szűkvízű, sziklakon épült városban.

Önöt gyönyörködhetünk Sümege téli panorámájában, mely nem áll mögötte a nyáriknak, mert a hó oly széppé varázsol mindent.

A hó!

Ha Sümege uccáin, végig megyünk, egy hófúvás után két héttel, pontosan megállapíthatjuk a szél irányát, mely a havat ide-oda összehordta, föltéve, hogy nem olvadt föl. Ott terpeszkednek ezek a hóhalimok a gyalogjárón is. Minnek is az embernek belevatkozni a szelek járásába! El fog jönni, a langy hői szél, mely bizonyosan elolvastja a hó esimborasszokat is. Csak türelme!

Hogy a tél minden örömeiből kivessék rászűket a sümegeiek, buzgó kezek színelőadást rendeztek, ahol újra fölélesztették szíveinkben az élet hétköznapiágában már-már feledésbe ment bár époszt. Hogy e darabot magát németből ültették át, ez nem csökkentheti a fordítók érdemeit. De ayval a mulatsággal még nem zárult le a farsang; reméljük, Karneval kegyes lesz a táncolni vagyó, lábaeszkák iránt és rendezői vágyakat teremt az illetékes szívekbe. (Már teremtett is. Ma az iparos ifjúság egyesülete, huszagyó, vasárnap, a polgári kör rendez mulatságot. (Szerk.) Jobb később, mint soha! Lehet, hogy a farsang izenketéjük órájában, éljük át a legkedélyesebb, mulatságot.

A tél szórakozásai, közül nem megvetendő helyen áll az esketésre menő földmivés-párok lakodalmi, menete. Mentől több, hold föld, annál több a násznép és annál több — a perac. A peraces gyerek ott lépked, szorosan, a gavalléros vőfély mellett, akinek koszorúsleánya ragyogó szemekkel kíséri a vőfély perehajítását, Valóságos műdabások! A perac biztos kézzel, hajítva repül oda, ahol legsűrűbb a néző közönség s a következő pillanatban az ucca ifjúságából egy halom támad, a perac felett, amely lülekedik, rikoltoz a násznép nagy örömeire és az uccán járó közönség nem nagy épülésére. Vannak

tendők óta nem látott. Megörültek neki s ott marasztották. Vacsora után elmondták egymásnak ügyes-bajos dolgait s a rokon egyebek közt azt is elmondták, hogy néhány hónap, előtt, mily közel volt a szerencséhez.

— Hogy-hogy? Kérdezték Karvalyék érdeklődve.

— Képzelték csak, valaki két sorsjegyet kínált megvételre. Eppen, húzás előtt való nap volt, többet is kerestem, az nap a rendesnél, hát megvettem őket.

— Nos?

— Nos, hát egy, ostoba számon mutat, hogy meg nem ütöttem a fönyerményt.

Karvalyék izgatottan, figyelték, a rökön pedig folytatta.

— Az egyik sorsjegy száma 16881 volt, a fönyermény pedig a 16882 ütötte meg.

Karvaly, izgatottan kiáltotta:

— De hisz akkor . . .

A felesége azonban észrevétlenül hátr, de elég erőteljesen oldalba bökte, úgy, hogy ijedten elhallgatott. Éjjel pedig, mikor egyedül maradtak, mérgesen szólt rá.

— Te mulya, ki ne kukkantsd, valahogy, mert akkor azután csakugyan koldolni mehetünk . . .

Halász Zsigmond.

népies lakodalmi szokások, melyeknek fönntartásával magyarságunk jellegét őrizzük meg, de az az eget hasogató lárna indító oka alig gyökerezik mélyebben, mint a gyomor és vajmi kevés köze van az ifju pár boldogságához.

Hogy a mi ozondús levegőjü városunkat is meglátogassa a járvány, az nem is megy újság-számba. Ezuttal valami erős tüdőhurut kerítette hatalmába a gyermekesereget. Szűdi is áldozatait, de a felnőttek utolsó utját is sürün jelentik a harangok.

De nem akarom ily sötét képekkel végezni levelem, ezért ígérem, hogy tavaszi levelem csupa pezsgő élettel lesz telve, ami könnyű is lesz, mert akkor, már elparentáltak a csuf, vén, kiálhatatlan telet.

N. M.

H I R E K.

— **A sümegei Népbank közgyűlése.** A sümegei Népbank és Segélyegyesület január 27-én tartotta évi rendes közgyűlést. Bándó Ferenc dr. igazgató megállapította a közgyűlés határozat képességét, mire a jelen volt résztvevők a gyűlés vezetésére Bánfi Alajosot kérték fel, aki elfogadván az elnöki széklet, kérdést intézett a gyűléshez, vajjon a nyomatásba is megjelent és idején megküldött igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentést elfogadja-e? A gyűlés ezeket elfogadja s az igazgatóságnak a felmentést megadja. Ugyancsak elfogadták az igazgatóságnak a 4408. K. 7. fillér nyereség felosztására vonatkozó s lapunkba már közölt jelentését is. Ennek kapcsán az elemi iskola, könyvtárlapjának, az önkéntes tűzoltó egyesületnek, a jótékony nő és az izr. jótékony nőegyesületnek 20-20 koronát szavaztak meg. A megüresedett igazgatósági helyet Kohn Izidor helybeli vaskereskedővel töltötték be. A könyvelő fizetését 1600 kor, 2000 koronára emelte a közgyűlés. Indítványt csupán Epstein Vilmos adott be, de az is keső érkezett, mindazáltal felolvasták s bár az egyes javaslatokat nem tárgyalták, első pontját, mely a segítő-egyesület önálló, kezeléséről szól, a közgyűlés az igazgatóságnak a figyelmébe ajánlotta s utasította ezt, hogy a jövő közgyűlésen ez érdemben véleményét terjesszen elő. Ezután Mojzer József indítványára Pozsonyi József pénztárosnak sok évi működéséért, Bánfi Alajosnak a gyűlés szakavatott vezetéséért köszönetet mondták s ezzel a gyűlés véget ért.

— **A polgári kör közgyűlése.** A sümegei polgári önképző kör január 25-én Pozsonyi József elnökletével tartotta rendes közgyűlést, melyen a tagok nagy számmal vettek részt. A megnyitót és a jegyzőkönyv felolvasása után Pozsonyi József meleg részvétellel emlékezett meg a kör érdemeiben gazdag elnökének, Eitner Sándornak hosszú és súlyos betegségéről s a kör egyhangulag esztakozva ajnlódke érzelmeiben, mely sajnálatát fejezte ki Eitner Sándor betegsége miatt s annak a forró óhajátának adott kifejezést, hogy az Isten mielőbb gyógyítsa meg. Ezután a tisztújítás következett. Újból a régi tagokat választották meg azzal, hogy Horváth József könyvtáros semmiképpen sem volt hajlandó tisztét tovább viselni, azért helyébe az eddigi másodkönyvtárost, Gróf Lajost, ennek helyébe pedig Gróf Tivadart választották meg. Éles Károly indítványára Horváth Józsefnek, aki a könyvtáros nehéz tisztét 12 éven át szakadatlanul viselte, meleg köszönetét és elismerését fejezte ki a kör. A választmányi tagok sorába az elhunyt Balasics Antal és Szalay Antal helyébe Horváth Józsefet és Gróf Józsefet választották meg. A számvizsgáló bizottság tagjai Epstein Vilmos, Pap József, Németh Lajos, Pozsonyi József, Scheiber József és Scheiber Lipót, a könyvtári bizottság tagjai pedig Pozsonyi József elnöklete alatt Éles Károly, Gróf Lajos, Horváth József és Scheiber József lettek. Pozsonyi József alelnök lendületes szavakkal köszönte meg a választást s a tagoknak lelkére kötötte, hogy mindenkör híven, egyesült erővel s kölcsönös szeretettel buzgólkodjanak azon, hogy a polgári kör nagy nevének mindenképpen megfellejen. Ezután elhatározta a közgyűlés, hogy farsang utolsó vasárnapján a könyvtár számára táncmulatságot rendez s megválasztotta a rendező bizottságot. Tóth József pénztáros ajánlatára Németh Lajosnak, aki felebezással a körre jogtalanul követett 233. K. 80. fillérnyi illetéket folyamodott, a közgyűlés köszönetét mondott. Több lehelbeli ügy megbeszélése után Eitner Jenő szót kérve, gyönyörű indítványt terjesztett elő. Hazafiás, lelkes szavakkal emlékezett meg a Kosuth Lajos születésének századik évfordulóján, lefolyt ünnepségekről, majd arról, hogy ez évben üljük meg II. Rákóczi Ferenc szabadságharc kezdetének 200 éves fordulóját: indítványozta, hogy e történelmi nagy napok emlékére egy-egy

emlékfát ültessen a kör. A jelen voltak nagy lelkesedéssel fogadták a hazafias szellemű indítványt s Eitner Zsigmond orsz. gyűl. képviselő javaslatára március 16-án hazafias ünnep körében ültetik el az emlékfákat. Végül az alulnők meleg köszönetet mondott a tagok élénk érdeklődéséért s a gyűlést elosztatta.

— Új állami iskolák megnyitása. Az új iskolák évben Zalavármegyében Szent-László és Drávaegyháza nyerneik állami iskolát.

— A vármegye pénzelnek átadása. A vármegyei pénztárakban kezelt pénzeket átadták már a kir. állampénztárnak. A vármegyei pénztárai órási összegeket kezelték és hogy köteleseket pontosan és lelkiismeretesen teljesítették, annak legjobb bizonyítéka az, hogy az átadás minden fennakadás nélkül ment végbe. A vármegye házi pénztárában kezelt alapok a következő tételekben adattak át: Készpénzben 280,733 K. 26 f. Kötvényekben 2,067,923 K. 43 f. Összesen 2,297,656 K. 69 f. Az árvászeki pénztár átadott készpénzben 19,806 K. 03 f. Érték-papírban 2,574,862 K. 33 f., adóslevelekben 825,704 K. 19 f., drágaságokban 4391 koronát, összesen 3,424,763 K. 55 f. A két pénztár által átadott vagyont tehát 5,722,420 K. 24 f. tesz ki.

— Halálozás. Talabér Kálmán vendéglős hosszú, kínos szenvedés után január 26-án este, életének 43 ik évében elhunyt. Temetése 28-án délután nagy részvéttel ment végbe. Nyugodjék békében!

— Köszönet. Mindazok, akik felejtethetetlen drága ferjem elhunytával kellett mély fájdalomukat szívből fakadt részvétükkel, enyhíteni iparkodtak, fogadják e helyütt is forró köszönetünket. *Öv. Talabér Kálmáné.*

— Tapolcáról írja levelezőnk: Miként a múlt héten jelentem, az I. r. Krajaeregylet elnöke Singer dr. szabolcsi bíblik kérte föl, hogy a Krajaeregyletnek január 31-iki jótékony célú mulatságán felolvasást tartsón. Singer dr. a meghívást elfogadta és január 29-én érkezett kedves feleségével és Imre fiával Tapolcára. — Lőke dr. a Krajaeregylet elnöke a kedves vendégek elébe utazott Sümegig, hol az illetőket szívélyesen fogadva, elkísérte a tapolcai állomásra. — Megérkeztek a várta kedves családot a község nagyja, apraja lelkes eljárással fogadta. Szívélyes volt a viszonylatás; a szeretetnek itt tapasztalt közvetlen megnyilatkozása látszólag sürgettel töltötte el a tapolcaiakat volt szeretett ruháját. Singer dr. értekezése: Az antik pogány vallás bukásának előidézéséről. Kimutatja mennyiben volt ebben részes a címikus iskolának a zsidóság és kereszténység elterjedését illetőleg. Szombaton 31-én Thóra fölvételi ünnepély; alkalmi szónoklatot mond Singer dr. rabbi. Kiinduló tétel: Vallásunk szelleme. — Szeretettel ünneplik általán a kedves vendégeket.

— Bacsányi a színpadon. Kisfaludy Sándor után irodalmunknak egy másik nevezetes alakja kerül színpadra: Bacsányi János, aki Tapolcán született. A darabot Fényes Samu, a *Kuruc Fejé David* írja. Címe *Bacsányi* s a nemzeti önfidat ébredésének egyik érdekes korszakát hozza színe. Az ideális, hazafias eszmékért rajongó költő szerelme körül forog. A darab a *Vigszínházban* kerül színpadra először.

— Műkedvelők színjátéka. Offenheim Henrik német író is megragadta a búrok bősies magartása, amit a leigázó angolok ellen kifejtettek s színdarabot írt róla. A helybeli katolikus legényegyesület megszerezte a darab előadásának jogát, Vidá János, Wiesinger Károly és Gérecz Károly igen ügyesen lefordították s az egyesület műkedvelői betanulták. Folyó hó 25-én került színe a darab a Kaszinó uagyteremben. Innarr mondanunk sem kell, hogy a terem zsúfolásig megtelt érdeklődő közönséggel. A darab a hős Wehlan-családnak a háborúban való magatartása körül forog. Az angolok ellen hívó szöveget fegyverre szólítja az öreg Wehlan, vele megy három fia és leendő veje is, aki Mária leányának a vőlegénye. A családban elcsik a család feje, legkisebb fia, a 16 éves Károly és Mária jegyese is. Mária meglátva a holt testeket, bosszúra gyulad s ujkori D' Arc Janka módjára fegyvert ragad s mint bosszúzó angyal, szörnyű vérengzést visz végbe az angolok sorában. A nő lelke azonban végre megborad a rettenetes vérengzéstől s még a háború befejezte előtt eldobja a fegyvert. A darab a bár néphimnusszal ért véget. Az előadás a közönség ritka érdeklődésével találkozott. A derék műkedvelők, akik már több darabban színe megédesztek, igen jól megállták a helyüket s ügyes játékok, sikerült maszkjuk, valamint a görögülkegy sima előadás mindvégig lekötötte a nézők figyelmét. Azonban kevés taps volt. Az érzékeny, megható jelenetek hatása szinte lenyűgözte a közönséget, úgy hogy híz elfelejtett tapsolni, éljenezni. Csak a második felvonás után zúgott fel a taps ismétellen s szól mindaddig, míg Gróf János (Wehlan) meg

nem jelent a lámpák előtt. A siker kifejezése az előadás végeztével nyilvánult meg s a közönség osztatlan elismeréssel dícsérte a műkedvelő társulat játékát. Majd megkezdődött a tánc s tartott világos virradtig. Meg kell még emlékeznünk Hajós Sándor és Tamási István rendezőkről, akik nagy fáradsággal, ügyességgel és fizika leleményességgel betanították s színrehozták a darabot. Az anyagi eredmény méltó az erkölcsi sikerhez.

— Felülvezetés. A sümegi katolikus legényegyesületnek január 25-én tartott műkedvelő előadásán felülvezettek: Németh János 20 K., Tarányi Ferenc, Sümegi Tivadar 10—10 K., Eitner Zsigmond 9 K., Vida János 8 K. 20 fil., Tamási István Imre, Pinter Lajos 4—4 K., Barkóczi Károly 5 K., Orbán István, Kellekény Károly dr., Heteyi Károly, Heteyi Endre, Pap József, Bódis Tivadar, Szabó Lajos, Penc Mihály 2—2 K., Csizgó Mária 1—60 K., Mautner Adolf 1—30 K., Janisch Alajos, Vendl János, Vürzburger Sándor, Sugár Jakab, Apfel Géza, Krisztiánkóvics József, Urr Pál, Tóth József összesen 1—20—1—20 K., Márkus Ignác, Horvát Gábor 1—1 K., Kolm Izidor, Presing János 60—60 fil., Horváth János, Nagy István 50—50 fil., Fejes Lajos, Fekete József, Németh Sándor, Holba József, Gál Péter, Liszli Károly, Szafnauer Károly, N. N. 40—40 fil., Galgóczi Ferenc, Krajaér Lajos, Székely Kálmán, Krajaér Imre, Totola László, Kúpicz Zsigmond 20—20 filer. — A szíves felülvezetők fogadják e helyütt is az egyesület halás köszönetét.

— A Balatonmelléki vasút érdekében. A Balatonmelléki, három vármegyéből egy nagyobb küldöttség járt jan. 29-én a képviselőházban Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterrel a Balatonparti vasút ügyében. A miniszterhez Szűcs Béla, a vasútbizottság elnöke intézett beszédet. Felmentette, hogy mily nagy csapás volt a balatonmenti lakosságra a szőlő pusztulása. A lakosság ennek következtében 8 1/2 százalékkal fogyott. Most megtörtént a szőlő felújítás. Volna most bor elegendő, de nem tudják értékesíteni. Nincs közlekedési eszköz. Ezért kéri a minisztert, hogy támogassa abbéli főrekvéseket, hogy Veszprémtől kiindulva, Almádi és Budacsny érintésével Tapolcáig vasutat építhessenek. — Darányi miniszter feleletében utalt arra, hogy a Balaton mentén a szőlőfelújítás érdekében nagyobb ákció indult az utóbbi években, ez is mutatja, hogy melegen érdeklődik a balatonmelléki lakosság helyzete iránt. Az így nem tartozik ugyan az ő hatáskörébe, ha nem a kereskedelmi miniszterébe, akinek melegen fogja ajánlati jókaratába és figyelmébe a küldöttség óhaját. S hiszi is, hogy a kereskedelmi miniszter, amit jogszerűen tehet, a maga részéről igen szívesen fogja megtenni. A Balaton vidékének fejlődését mindenkor szívvel viseli s ha hozzá fordulnak, mindent megtesz e fejlődés érdekében, ami hatalmában áll. Betegi Gábor egyszerű szőlősgazda mondott ekkor egyszerű keresetlen szavakkal, meleg hangon köszönetet a miniszternek a támogatásért.

— Ártalmas-e a villamvilágítás? Általánosan elterjedt vélemény az, hogy a villamvilágítás ártalmas a szemnek. Ezzel szemben most egy orosz orvos azt állítja, hogy az összes világítások között a villamvilágítás a legártalmatlanabb. Az orvos abból a tételből indul ki, hogy a szem betegségek a szempilla rezgéseinek számával állanak arányban. És míg a gyertyavilágításnál percenkint hét rezgést, gázvilágításnál három, napfénynél kétféle végző a szem, addig villamvilágítás mellett csak egyet rezzen szempillánk. Világos tehát, hogy a villamvilágítás árt legkevésbébbet a szemnek.

— Mének szétosztása. A pallini mentelepéről a meneket február 3-án osztják szét. Sümege mint más helyen megírjuk, nem kap egyet sem.

— A haszontalan lép. Egy orvosnövendékről mesélik ezt az anekdotát. A szigorlaton a tanár megkérdezte tőle, micsoda élettani szerepe és hivatása van a lépnek.

A vizsgáló jelelt egy ideig habozott a felelettel, de aztán mégis csak kibökte:

— Tudtam, tanár ur, kérem, de most olyan nagy zavarban vagyok, hogy úgy elfeledtem, mintha sohase tudtam volna.

Erre az aggodalmasan elmondott mentegőtözésre a tudós tanár komoly arccal jegyezte meg:

— Szerencsétlen ember! Micsoda szolgálattal tehetett volna ön a tudománynak!... Ön az egyetlen ember, aki erre a kérdésre meg tudott volna felelni, és most ön is elfelejtette.

Ez a régi anekdota most azért jutott eszünkbe, mert egy bécsi lapban azt a hírt olvassuk, hogy a Rudolf-kórházban egy 73 éves asszonyt boncolták föl, akinek nem volt lépe. Zuckerkandl tanár úgy vélekedik az esetről, hogy az asszony lép nélkül is született, tehát nem szervi degenerációról van szó. Ez a következtetés tehát nagyon határozottan amellett a fölte-

vés mellett szól, hogy a lépnek egyáltalán nincs is fontosabb élettani hivatása a szervezetben.

— Vasúti engedély. Láng Lajos kereskedelmi miniszter a képviselőháznak január 30-án tartott ülésén nyújtotta be a keszthely-tapolcái vasút engedéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint a költség 1,688,000 K., vagyis kilométerenként 65,859 K. A forgalmi eszközök beszerzése 1,24,700 koronába kerül. — Mint értesülünk, a vasutat f. évi május havában adják át a forgalomnak.

— Szorom a tüdővész ellen. A Pasteur intézet kiváló bakterológusának, Marmorek dr.-nak sikerült szerumot föltalálnia a tüdővész gyógyítására. A párisi távirat szerint Marmorek dr. új szerumával már eddig is kiváló eredményeket ért el és több beteg e szerum segítségével felgyógyult. Tudvalevő, hogy Marmorek dr. a francia tudományos akadémia csak nemrégiben aranyéremmel tüntette ki. Új találmányáról egy értekezésben számol be a kiváló tudós s ezt a munkáját még ebben a hónapban az akadémia elé terjeszti. Marmorek több hónapig át dolgozott laboratóriumában s nagy mennyiségű szerumot állított elő.

Schrötter bécsi tanár a következőképpen nyilatkozott egy hírlapíró előtt a párisi tudósításról:

— Nem lehetetlen, hogy Marmorek dr.-nak csakugyan sikerült a tüdővészellenes szerumot föltalálnia. Marmorek neve a tudományos világban komolyan veendő és jóhangzású, igaz ugyan, hogy nem egyszer sárgvívirkusnak mutatkozott. Ezzel szemben a tüdővészellenes szerum problémájának megoldása, amenny is csak idő kérdése.

— Lakodalmas menetek. Rút szokás uralkodik városunkban a lakodalmas menetek alkalmazásával. A házaspár percekkel dobál, s ez aztán nagy csődületet vonz a lakodalmas menetek, éktelen rikoltozás, vijjogás közben lesve várva a percet. Mikor aztán repül a perec, nösszaft van dulakodás, veszekedés, marakodás olyan, hogy megcsömörlik tőle az ember. Ideje volna ezt az ócsmány szokást vágre-valakára megszüntetni. Az előjárásnak és a rendőrségnek figyelmébe ajánljuk. Szűfessék meg a percedobálást, ezzel megszüntetik a csúf, megbotránkoztató lakodalmi jeleneteket is.

— A Balaton áldozata. A Balaton megköveteli minden évben a maga áldozatát. Pál János szépezdí földműves János nevű fia, két pajtásával az utóbbi nyári időben nagyon felengedett jégre ment csuszakálni. Fialatos könnyelműséggel szalagáltak, csuszakáltak a laza jégen, míg egyszerre csak mind a hárman a víz alá merültek. A három fiu közül kettő szerencsésen a partra vergődött, de a harmadik, a szarancsötlen 16 éves Pál János beléveszett a vízbe. Holttestét a halászok még aznap megtalálták és miután gondatlanság este nem fogott felni, a falu lakosságának nagy részvéte mellett el is temették.

— A ménlovak. Hosszu évek során át Sümege megkapta a fedező állomást. Most ettől is elfestünk. Az eddigi vállalkozó a megajánlott széna- és zabárakért nem fogadta el a ménlovak tartását s midőn ezt az előjáróság illetékes helyen bejelentette, hát egyszerűen beszüntették az állomást, a lótenyésztő bizottság elnökét azzal lepve meg, hogy Sümege lemondott a ménlokról. Szomorú dolog ez! Igaz, városunkban, sőt vidékünkön is nem valami virágzó a lótenyésztés, de éppen ez az állomás volt tényezője annak, hogy lassan-lassan fejlődés következék be ebben a fontos gazdasági ághban is. A kerület lótartó embereire pedig szinte csapáskámba megy az állomás megszüntetése, mert messzé fekvő helyekre kell eljárniuk. E mellett apaszsa azt a kis forgalmat is, amely Sümege meg magyan. Mulasztást követelt el tehát a város, hogy akár némi áldozattal is meg nem kísérelte, hogy az állomást foyábbra is megtartsa. De talán kiköszörülhető lesz a baj. Azért ajánljuk úgy a városnak, mint a gazdakörnek, hogy halogatás nélkül kövessenek el mindent, hogy az állomást végképp el ne veszítse a város és járás lótartó közönsége.

— Előgyökerezett (mohás) ojtványok. Ládában előhajtattott mohás ojtványok megrendelhetők f. évi tavaszi szállításra, ripari portálisz, szolonisz vagy montikola alányon több jeles bor, vagy csemogé fajtán, ládával együtt 40 frt-jával (80 koroná) Békési Elek gazdasági ism. iskolai igazgató tanítónál, Zala-Koppányban. A megrendelés legkésőbb február 15-ig az összeg 1/4 részével együtt nevezetthez beküldendő. Ugyancsak láda még 30 ezer drb. Iső rendű szokványminőségű igen szép hűtással és duggyökézzellett hűtő gyökerezés fás ojtású olasz-rizling piparia-portálisz alányon ezenként 90 frt-ért tavaszi szállításra kapható, míg ez Iső rendű olasz-rizlingből kiselejtett II. ord rendű ezenként 40 frt-ért adatik el.

HIRDETÉSEK.

5121/k. 1902.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegi kir. bíróság, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. állam kincstár végrehajthatónak Kraxner József végrehajtást szenvedő elleni 58 K. 69. fill. költségkövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümegi kir. járásbíró-ság területén levő, hosztóti 7. sztykben I. 52. 99. 108. hrsz. alatt felvett ingatlanokból Kraxner Józsefet illető $\frac{1}{4}$ részre 155 K., a 167. sztykben I. 7. hrsz. alatt felvett ingatlanból ugyanazt illető $\frac{1}{2}$ részre 544 K., a 168. sztykben I. 273. hrsz. alatt felvett ingatlanból ugyanazt illető $\frac{1}{4}$ részre 90 K., a hosztóti 164. sztykben ugyanannak tulajdonán felvett I. 149. hrsz. ingatlanra 256 K., II. 167/a hrsz. ingatlanra 82. korona ezennek megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi február hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor Hosztót község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladhatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 15 K. 50 fill., 54 K. 40 fill., 9 K., 25 K. 60 fill., 8 K. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Sümege, 1902. november 12-én.

Szerdahely, kir. aljbíró.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és Európát nemes gyökere és alma vesszék mélyen leszállított áron. Oltványok ezek 90-100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszajuttatási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csesmeték és magvak.
Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő sávényűvény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kuleszalárthatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útmutatást és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szines fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és béreményre küldetnek, rendelési közelettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezésen tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát hoszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekesen áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

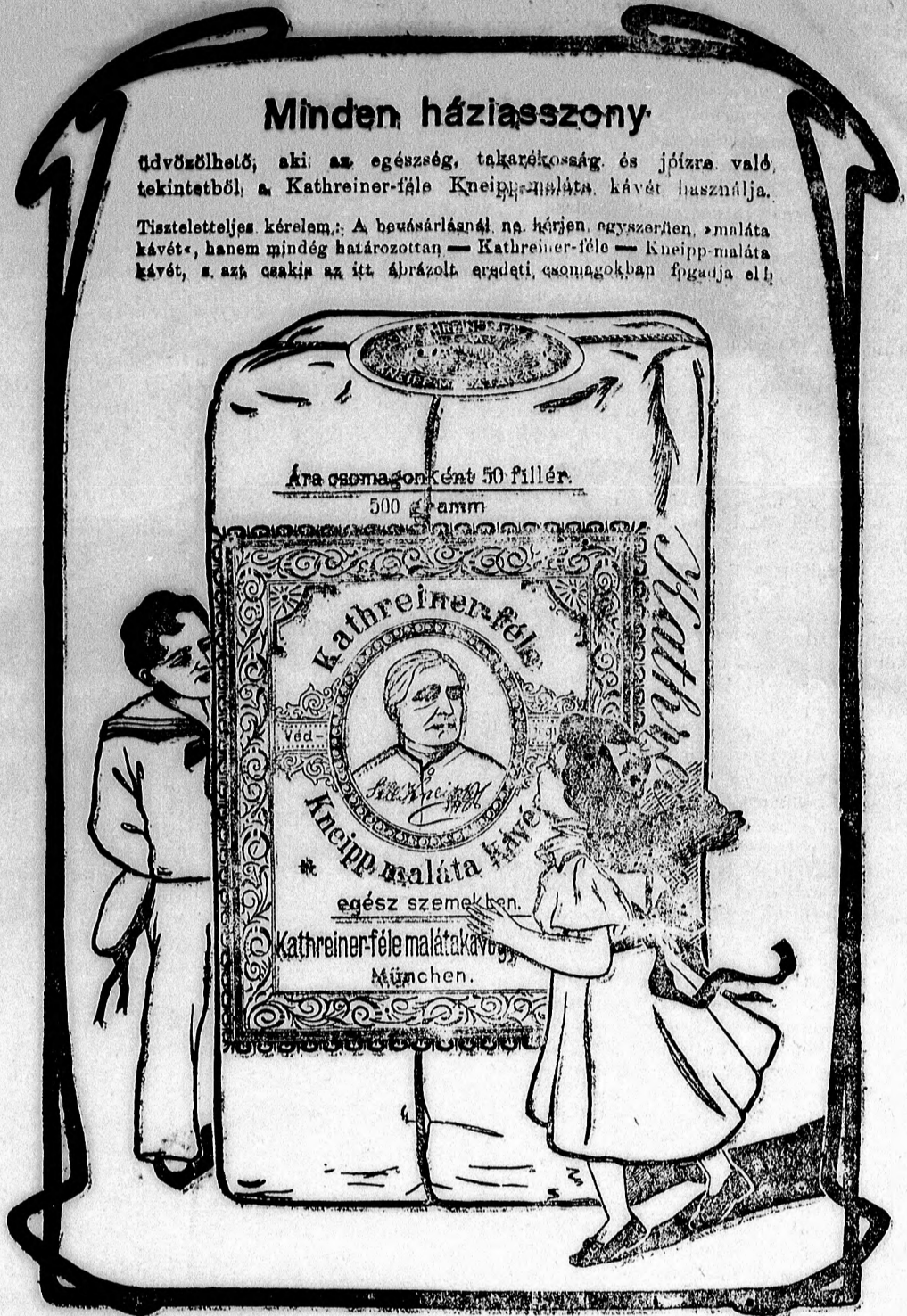
Diócsesmeték. Kétes, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tevénytése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: »Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep«, Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Minden háziasszony

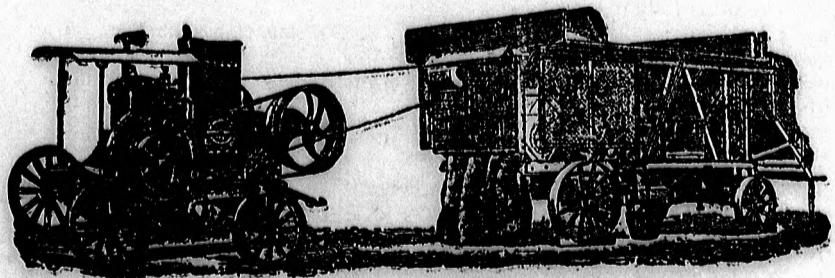
üdvözölhető; aki az egészség, takarékoság és jóízra való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávét használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásánál ne kérjen egyszerűen »malátát kávét«, hanem mindig határozottan — Kathreiner-féle — Kneipp-malátát kávét, a azt csak az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja el!

OBERURZELI motorgyár vezérképviselői Zalamegye részére: Kohn Festvérek, Sümeg.

Nincs szükség fűtőre. Nincs szükség víz-szállításra. Nincs szükség szén-szállításra. Nem jár költséges javításokkal.

Legujabb rendszerű „Gnom“ benzín-motor és lokomobil: gazdaság-, malom- és ipari célokra, teljes jótállással és előnyös feltételek mellett. — Felülmulhatatlan egyszerű szerkezet, bárki által könnyen kezelhető és szétszedhető.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

ELÁRUSÍTÓ ÜGYNÖKÖK Zalamegyére kerestetnek.